

**Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi**

Gənc nəslin milli mənlik şüurunun inkişaf etdirilməsi və vətənpərvərlik hisslərinin tərbiyəsi

Hər bir xalqın gələcəyi onun yetişməkdə olan gənclərindən asılıdır. Bu səbəbdən gənclərin vətənpərvər ruhda tərbiyə olunması başlıca vəzifələrdən hesab olunur. Vətənpərvərlik anlayışının dərin və tarixi kökləri var. Bu, insanın yurduna, xalqına, onun dilinə, adət və ənənələrinə məhəbbət və sədaqətin ifadəsi kimi meydana gəlib. Vətənpərvərlik ən dərin, müqəddəs və ülvə hisslərdən, duyğulardan biridir.

Hər bir şəxsin tarixi qiyməti onun vətənə, millətə xidməti ilə, əsl insanlıq ləyaqəti isə vətənpərvərlik hissi ilə ölçülür. Müasir Azərbaycan gəncliyinin intellektual səviyyəsi geniş olduğundan, vətənpərvərlik anlayışı da eyni çevrəni əhatə edir. Bu anlayış özündə bir sıra dəyərlərə söykənir. Gənclər üçün vətənpərvərlik anlayışı təkcə torpağa, vətənə bağlılıqla məhdudlaşmır, daha geniş arealda müxtəlif mövzuları əhatə edir.

Qayıdan məcburi köçkünlər arasında gənc ailələr xüsusi çəkiyə malikdir

Məlum olduğu kimi, işğaldan azad edilən Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri görülür. İşğaldan azad edilən ərazilərdə köçürülən məcburi köçkünlər arasında gənc ailələr xüsusi çəkiyə malikdir. O cümlədən, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpa prosesində iştirak edənlərin çoxu gənclər, cavanlardır. Hər iki halda cavan nəsil ora həvəslə gedir, iş təyinatı alır. Bu, onunla əlaqədardır ki, işğal dövründə vətənpərvərliklə bağlı aparılan təbliğat bu gün öz bəhrəsini verir.

Cəbhədə döyüşənlər də, indi o torpaqlarda ucalıq inşa edənlər də bir nəsil - Qarabağ nəsli!

Sözgedən məsələ ilə bağlı fikirlərini "Bakı-Xəbər"lə bölüşən yazıçı-publisist, Beynəlxalq "Alaş" Ədəbiyyat mükafatı laureatı Əkbər Qoşalının fikrincə, bəzən bir xalqın taleyində elə dönüş məqamları olur ki, o mə-

qamlar, belə demək mümkünsə, sadəcə faktlar toplusu olmur: "Zamanın və məkanın yaddaşına yazılan bir ruh hadisəsinə çevrilir. Bax, Qarabağa və Şərqi Zəngəzura qayıdış prosesi də məhz belədir. Orada yalnız binalar, yollar və məktəblər tikilmir. Orada insan ruhu bərpa olunur, ulusumuz öz varlığını torpaq üzərində yenidən ucaldır. Bu tarixi qayıdışın ən önəmli özəlliklərindən biri isə cavan nəslin ön sırada olmasıdır. İstər məcburi köçkün ailələr arasında yeni qurulmuş gənc ailələrin çəkisi, istərsə də bərpa prosesinə cəlb olunmuş texniki, sosial və yaradıcı sahə nümayəndələrinin yaş göstəriciləri bizə bunu açıq göstərir: Azərbaycanın gələcəyi gələcəyinə yiye durur. Bu, təsadüfi deyil, əlbəttə. Çünki illərlə aparılan maarifləndirici, ideoloji və vətənpərvərlik yönümlü işlər - istər təhsil sisteminə, istər ədəbiyyatda, istər medianın təbliğat xəttində - bu gün öz gerçək bəhrəsini verir. Cəbhədə döyüşənlər də, indi o torpaqlarda ucalıq inşa edənlər də bir nəsil - Qarabağ nəsli! Əgər 90-cı illərdəki məcburi ıxarılmalara bir xalqın travması idisə, bu gün baş verən qayıdış - ləyaqət, cəsarət və özünə-qayıdışdır. Və bu qayıdışda gənclərimizin iştirak etməsi - sadəcə statistik göstərici yox, bir ulusun öz gələcəyini gənc ellərə, gənc beyinlərə, gənc iradəyə tapşırmasının - gənclərə dərin güveninin simvoludur. İndi doğma yurd təhlükəsizliyin və mənəvi rahatlığın əsl ünvanıdır. Zəngilanın ağaclarını, Laçının dağ yollarını, Füzulinin bağlarını, Ağdamın düzlüyünü haqlı olaraq özünə Vətən bilən ən yeni

Azad rayonlarımızın bərpasında gənclərin fəal iştirakı böyük nümunədir - təbliğat boş getməyib...

nəsil formalaşır. Bu prosese dövlətin qətiyyətli siyasi iradəsi, "Böyük Qayıdış" proqramları və Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən strateji planlı inkişaf modeli fon verir; amma bu planı həyata keçirən - onun canına can verən məhz gənclərdir.

Onlar indi ora - yeni məktəblərə müəllim kimi gedir. Yeni tibb məntəqələrinə həkim kimi, infrastruktur layihələrinə mühəndis, mədəniyyət evlərinə musiqçi kimi, tarlalara agromom kimi gedir. Gedir və qururla deyirlər: "Biz Qayıtdıq!"

Bu nəsil müharibənin rəsmi yox, qələbənin gerçəkliyini gördü

Ə.Qoşalı hesab edir ki, bu yalnız qayıdış olmaqla qalmayıb və bir yeni başlanğıcdır: "O başlanğıcın adı - ümid, inam, sabaha açılan möhtəşəm qapıdır! İndi isə gəlin yuxarıfakı fikirlərin axarında, Zəfərin sosial arxitekturasına gənclik prizmasından baxışımızı daha konseptual şəkllə salaq. Bunun üçün dörd zəruri bölmə üzrə irəliləməyi təklif edərəm:

1. Zəfər nəsli:
2000-lərdən sonra doğulan

ların Vətən anlayışı

2000-ci ildən sonra doğulan gənclik - "Zəfər nəsli" - Vətəni xəritədə deyil, Ürəkdə daşıyan bir nəslin övladlarıdır. Bu nəsil müharibənin rəsmi yox, qələbənin gerçəkliyini gördü. Onların Qarabağ haqqında bilikləri dərslərdən deyil, göz yaşından, şəhid tabutlarından, Qələbə paradlarından keçib formalaşdı. Bu gün həmin gənclər o torpağa sadəcə "gedib görməyə" yox, orada yaşamağa, qurmağa, yaşatmağa gedir. Onların vətən anlayışı coğrafiyikdən çıxıb - mənəvi, mədəni, tarixi və ideoloji yük daşıyan canlı kimlikdir.

2. İdeoloji zəfərin sosial qarşılığı:

Təbliğatdan gerçəkliyə
Uzun illər boyu Qarabağ bir milli təbliğat motivi, ədəbi rəmz, dini simvol, ictimai yaddaş elementi kimi səsləndirildi; amma bu gün artıq Qarabağ - faktik yaşayış yeridir. Bir zamanlar həsrət yüklü şəirlərdə, nəğmələrdə tərənnüm olunan kəndlərə bu gün elektrik çəkilir, məktəb açılır, körpü salınır... Yeni söz həqiqətə çevrilir, arzular çiçəkləyir - elə torpağın arzuları da... İdeoloji zəfərin

sosial qarşılığını görürük - odur ki, Qarabağa təyinat alan gənc müəllim, orada ev quran gənc ailə artıq "təqdimat" deyil, doğma həyatın özünü alır. Qarabağ artıq nostalji yox, yetişmiş olan gerçək gələcəkdir - keçmiş arzularımızın bu günü!..

3. Qarabağda həyat: yeni ailə modeli və kənd-məişət sistemləri

Qarabağda qurulan yeni ailələr - klassik köçəri ailə modelinin çağdaş transformasiyasıdır. Bu ailələr təkcə kənd həyatı yox, həm də urban-mədəni həyat elementlərini özündə cəmləyir. Eyni zamanda bu, təhlükəsizlik və dövlət təminatı fonunda bərpa edilən kənd-məişət mədəniyyətidir. Gənc ailələr torpaqda kök salmaqla yanaşı, kəndin də ruhunu dəyişir - çağdaş məktəbli, kitabxanalı kənd, yüksək texnologiyalı "ağıllı ev", mədəniyyətli məişət formalaşır. Bu - dədə yurduna fiziki qayıdışın yanbaşı, sosial-mədəni qayıdışdır.

4. Gənclik və geopolitik dəyər: strateji önəmli bölgədə məskunlaşma

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur coğrafiyası sadəcə yurd yox, həm də dövlətin strateji sinir nöqtələridir. Bu ərazilərdə aparılan məskunlaşma siyasəti - sırf yaşayış olmaqdan daha üstün - geosiyasi varlıq bəyan-naməsidir. Və bu varlığın önündə gənclərin dayanması - sayı artırmıqdan ziyadə, keyfiyyətli varlıq yaratmaqdır. Gənclik - enerjidir, dinamizmdir, gələcəyi quran iradədir. Onların bu bölgələrə axını, burada qalmaqla istəyi və yaradıcılıqla yaşaması Azərbaycanın həmin torpaqlarda yalnız hüquqla yox, həm də həyatla mövcudluğunu təsdiqləyir.

Dövlətimiz zaval görməsin!"

Vidadi ORDAHALLI

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyilə çap olunur.